

SCIRILE ȚILEI.

— 6 (18) Noemvre.

Congresul bisericii gr. or. din Bucovina. Cetimă în „Gazeta Bucovinei”. Mai mulți deputați congresuali, voindu să aibă copii de pe protocolul primei ședințe congresuale, au primit de la Eminentă Sa metropolitul Silvestru răspunsul, că protocolul se află în mâinile contelui Pace, care l'a cerut pe un timp scurt, și care nici acum, după repetite recercări din partea prezidiului congresual, nu l'a mai înțipat și-l reține la sine sub diferite pretexte. Din cauza acosta între deputații congresuali domnesce o viuă agitație și unii vor să adreseze Majestății Sale Impăratului o reprezentație cu rugarea, de a schimba persoana comisariului pentru congres, și cei mai mulți sunt hotărâți a nu mai lua parte la nici o ședință congresuală, câtă vreme d-lu conte de Pace va figura ca comisari imperial.

Conducu cu torțe. Ni-se scrie: „Noului vice-comite Kapocsányi dela Făgărașu i-s'a făcut Vinerea trecută un conductu cu torțe din partea țehului cismarilor din Făgărașu. După conductu a urmatu o beție strasică, așa că a doua zi d-lu vice-spanu n'a mai pututu merge la birou. De trei-ori a trimis spanul după el, der înzadar, căci „dōmna casei” i-a huiduit pe servitori dicēndu, că domnul dōrme și nu-i este ertatū nici spanul se între în casă. Ii va fi cădutu cam greu spanului treaba acosta, der decă prin volnicia i-a plăcutu să impedece alegerea unui vice-spanu român pentru a-și pune cu forța un vice-spanu de calibrul sēu, acum rabde.”

Alegere de notari. In Ofenbaia s'a întemplat de curēndu alegere de notari. Foile unguresci spun, că a fost ales subnotarul de până acum George Rusu, cu 84 de voturi contra 12. Resultatul acestei alegeri e salutatu cu bucurie din partea foilor unguresci, cari ilu presentă pe noul notari ca pe „o individualitate cu bune sentimente unguresci, care ține cu Ungurii și vorbece unguresce nu numai când e nevoia, ci tot-dēuna.” — Decă acosta este adevăratu, întrebăm, cum a pututu fi el alesu cu 84 de voturi contra 12 într'unu cercu românescu ca acesta? Așa-și sciu apēra Romānii nostri apusenii interesele lor? . . .

Regina Romāniei și pērul femeescū. După cum scrie diarul „Gaulois” din Paris, contesa da Villermont a trimis reginei Elisabeta a Romāniei ultimul volum din scrisōrea sa: Istoria coafurii femeiesci. Regina Elisabeta rēspunse

dreptu semnū de mulțamitā următōrele: „Dōmnă! — Te felicitu pentru ideia norocōsă de a tracta în modu istoricū și criticū despre coafurā. Cartea d-tale imi este cu atātū mai simpatică, de orece eu mē ținū de aceea școlă vechiă, după care femeile măritate și învlesou capulū, în locū de a și-lu împodobi cu pēru străinū.”

Promovatū. D-lu Georgiu Vlasi, cooperatōru castrensū c. și r. de cl. II, domiciliatū de presentū în Viena și aparținētōru archidiecesei gr. cat. de Alba-Iulia, a fostu înaintatū țilele acoste la rangul de cl. I. — Ii dorimū succese și mai departe!

Fișpanū nou pentru comitatulū Torontalului a fostu numitū prin rescriptulū Maj. Sale din 8 Noemvre n. Rónay Jenő de Zombor, consilierū reg. și fostu vice-spanu sub predecesorulū sēu rēposatū Hertelendy Jozsef.

Esposiția națională din Palermo, s'a deschisū în 15 Noemvre a. c. în presentā familiei regesci, a președintelui senatului, și alu camerei și a autorităților civile și militare. Familia regescă a fostu primită cu mare însuflețire.

Dușmānii între frați.

Certele triste, ce de unū șirū de ani încōce au isbucnitū între fruntașii cārturari romāni dela Aradū, se pārea unū momentū, că s'ar fi potolitū. Vedemū însă cu adēncă pārerē de rēu, că focul arde cimplitū sub spuză și că puținū lipsesce, ca se isbucnescă ērāși cu flacără puternică.

Dovadā este uriciōsa afacere dintre domnii Teodorū Cenotea și V. Mangra, colegi și ambii profesori la acelaș institutū. (A se vedē „Gaz. Trans.” N-rii 235, 245 și 246 din a. c.) D-lu Mangra dice în rēspunsulū sēu, că scrisōrea d-lui Cenotea este „o notă caracteristică pentru stările din Aradū”. Sē ne permitā însă a-i spune, că și rēspunsulū d-sale ni-se pare a fi o notă caracteristică, nu atātū pentru „stările din Aradū”, ci mai multū pentru gradulū de dușmāniā dintre d-sa și d-lu Cenotea.

Nu ne vomū ocupa aici de imputările, ce și le facū reciprocū numiții domnii colegi, der fiindū vorba, în ambele casuri, de-o atitudine ōrecare umilitōre față cu contrarii noștri politici și naționali, întrebăm: ore decă acești doi bărbați inteligenți, cu-o chi-

mare atātū de înaltă pentru înaintarea și cultura nēmului nostru, ar fi mai sinceri și mai drepti unulū față cu altulū, decă s'ar disputa și s'ar critica cu mai multă bunăvoință, ținēndu sēmă fiă-care și de ceea ce a făcutū și a lucratu colegulū sēu bine și cum se cade, decă c'unū cuvētū n'ar trāi în acea dușmāniā, care nasce patimele rele, — nu s'arū simți ei multū mai țari, decātū sē aibă nevoiā de a face curte într'unū modū sēu altulū străinilorū?

Și ce însemnēzā aceste suspiciōnări și impunseturi reciproce din partea unorū bărbați, cari se întēlescū țilnicū, și sunt chiāmāți a lucra împreună în bună înțelegere?

Cēta acosta pātimașā are trista însemnătate, că constatā esintența unei dușmānii între fruntași romāni cārturari dela Aradū, din care potū profita numai străinii și care, decă nu se va curma, pōte avē urmări rele pentru cauza Romānilorū de acolo.

Și cum se va putē curma acosta dușmāniā pe câtă vreme fiă-care vede la celalaltū numai ce e rēu, nu și ce e bunū?

Și într'adevērū impresiunea ce amū primit'ō atātū din scrisōrea d-lui Cenotea, câtū și din rēspunsulū d-lui Mangra este, că nu ne dau nici o speranță, că divergențele dintre dēnșii s'ar putē aplana pe cale pacinică.

Acosta este adevērata și trista notă caracteristică a afacerii Ceon-tea-Mangra.

Cumcă așa nu mai pōte merge multū timpū e clarū. Este timpulū supremū, ca Romānii din Aradū sē-și dea sēmă de aceste dușmānii și sē chieame la ordine pe cei ce mergū prea departe în patimilorū, fără deosebire și fără cea mai mică pārtinire!

Starea învățamētului în Munții Apusenii.

I.

Abrudū, 9 Noemvre n. 1891.

Onoratā Redacțiune! Ađi s'a ținutū aici în locū sinodulū tractualū de tōmnă a eparchiei gr. cat. a Roșiei de munte. Aflu de interesū a vē comunica decurgerea acestui sinodū și în legătură cu elū unele stări de lucruri bisericesci și școlastice din acestū tractū.

La sinodū au fostū convocați și mireni cāte doi delegați din fiă-care parochiā, așa că sinodulū mai corectū se pōte numi congresū. S'au și presentatū

cu puțină excepțiune mai toți cei chiāmāți, clerici și laici.

Ideia de a convoca la sinode și laici mi-se pare de totū potrivită, deorece biserica și școlă nu este numai a clerului, ci ele suntū ale poporului, pentru binele moralū și materialū alu poporului, prin urmare și poporului i-se cuvine a fi reprezentatū prin membri aleși din sinulū sēu la aceste sinode de interesū comunū. Decă numai totū preoții vorū conveni și laicii nici-când, nu vomū avē pentru ce sē ne mirāmū, că acești din urmă dela unū timpū devinū cu totulū pasivū și apatici față cu cauzele bisericesci și școlastice, fiind-că și decă arū voi sē se intereseze, nu li-se dā posibilitatea a-se ocupa cu ele. Convenindū însă clerici și mireni, e urmare firēscă, că unii pe alții se vorū îndemna, capacita și se va întēi o nobilă emulațiune în conlucrare spre înflorirea bisericilorū și a școlilorū. Mai adauge, că vorū conveni bărbații cei mai cu influință de prin tōte parochiile, și cu câtū va fi mai mare diferența în privința cualificațiunei și a poziției sociale, cu atātū mai tare se va deștepta zelulū atātū în unii câtū și în alții. Așa la sinodulū presentū am vēdutu bărbați distinși, ca Dr. Caianū din Roșia și alții, și ērāși bărbați fără carte de prin Mușoa Lupșă, Sohodolū și alte parochii, cari vēdēndu-se și ei luați în considerare în afacerile nōstre bisericesci școlastice și puși alătura cu cei cu carte, sigurū nu au pututu duce cu sine în mijlocul celorlalți confrāți, decātū îndestulare și entusiasmu.

Ședința sinodală a fostū deschisă din partea protopopului printr'ō vorbire tare acomodatā, în care și-a esprimatū bucuria și complăcerea, că peste totū, în tractū se află bisericī frumōse și bine îngrijite; der și-a esprimatū durerea, că cu atātū este mai neglēsă instrucțiunea poporală.

Apostrofarea acosta a protopopului își are într'adevērū cauza sa justă. Pentru-că din șese-spre-dece parochii gr. cat., se află școlē numai în șapte, anume: în Abrudū, Bistra, Buciumșesa, Cāmpeni, Lupșă, Mușoa și Roșia; ēr în Certegea, Cārpinișū, Feneșū, Ofenbaia, Cerna, Pētrāngeni, Sohodolū, Ponorelū, nu se află școlă gr. cat. de locū, ēr în unele din ele și cele gr. or. esistā numai după nume.

În Zlatna, reședința actuală a protopopului, încă nu este școlă gr. cat.; este însă salarū învățatōrescū dela erarū, pare-mi-se 150 fl. v. a., carele ilu trage protopopulū și apoi de instrucțiune se îngriescē cum pōte. Cifrele sē vorbescă și mai clarū:

D-lu protopopū în vorbirea sa de deschidere ni-a comunicatū, că în tractū s'au aflat în anulū trecut 1553 de prunci obligați a frecuenta școlă; ēr din aceștia

rēmase uimitū. Ca și o ideā, ce până acum dormitase în interiorulū sēu și se încurcase în visări, se deșteptă dintr'ōdată în dēnsulū ideia, că dōmna de Faldner sēmānă minunatū cu tabloulū acesta. Ce e dreptū pērulū ei, ochii și fruntea difereau cu totulū de acelea ale tabloului, der elū credea, că află o asemēnare surprindētōre în nasulū, gura și bărbia ei, ba chiar și în ținuta gātului ei gin-gașū. „Și vocea acosta!” esolamā elū. „Ore nu-mi suna acosta voce încă dela începutū ca ceva cunoscutū? Ce sē fiă ore? Ar fi posibilū, ca soția amicului meu sē fiă acea fată, pe care am vēdutu numai odată, și atunci numai pe jumătate și de atunci o iubescū cu focū și o cautū înzadarū? Figura acosta — da, și ea era înaltă, și când i-am pusū manta pe umeri, când zăcea la inima mea, simți o taliă fină și svelțā. Și ore nu întāmpinai astā sērā adese-ori ochii ei, cari erau ațintiți asupra mea în modū esaminātōrū? Ore sē mē fi recunoscutū și ea pe mine? Totuși — nebunulū de mine! Cum a pututu Faldner cu bănuiala sa, cu principiile sale severe asupra nobilimei și a unei reputațiuni nepătate,

sē ia în cāsētōriā o — cerșitōre necunoscutā?”

Privi din nou cu deamēruntulū tabloulū, aci credea, că în momentulū acesta e sigurū, aci ērāși se indoia. Elū se tânguia asupra memoriei sale necredincōse; ore nu se amestesea acestū tablou cu amintirile sale de mai înainte, că elū nu-și mai inchipuia altmintrelea pe necunoscuta, decātū ca în tabloulū acesta? Și acum, când elū a găsitū o nouă și eclatantā asemēnare, nu se afla ore înaintea unui labirintū de indoieli? Elū aruncā tabloulū la o parte și-și ascunse capulū sēu inferbentatū în perinile patului sēu. Doria sē aibă unū somnū adēncū, pentru ca sē scape de acosta indoielă; ca sē se ivēscă în visurile sale adevēratulū tablou cu o putere biruitōre.

12.

În dimineța următōre, când Frōben intrā în salonū, unde avea sē dejuneze, neobositulū sēu prietinū plecase deja cālare, pentru ca sē inspecțiuneze unū traseu dela hotarele moșiei sale. Servitorulū, care îi anunță acosta soire, adause cu o înfățișare importantă, că stăpānulū

sēu nu va veni până la prāndū, fiind-că mai are sē inspecțiuneze încă noua sa mōră cu vaporū, cāteva țaieturī în pădure, o grādină și încă alte multe lucruri.

„Der dōmna?” întrebā ōspele.

— „Înainte cu o ōră a fostū în grādină, ca sē culēgă bobū, și îndatā va veni aici la dejunū.”

Frōben începū a se preumbla prin sală și esamina în gândulū sēu cele petrecute în sēra trecutā. Cum i-se înfățișarā tablourile la lumina țilei și cum i-se înfățișarā la lumina lampelorū de sēra! Și cu gândurile încālōite de sēra i-se întēplā totū astfelū; elū surise cugētāndu-se la sine însuși, la indoielā, ce o stārnise viua sa fantasiā. „Baronulū”, dice elū în sine, „în fine totū e unū omū bunū; ce e dreptū, elū are multe însușiri particulare, multă bruschetā, der acosteza zacu mai multū în esteriorulū sēu. Cine petrece însă mai multū timpū cu elū, se obiēnuesce cu acosteza. Și Iosefina? — Ce iute pōte judeca omulū cāte-odată! De cāte-ori nu credeamū, că oțescū în ochii unei femei o māhnire mișcātōre, o adēncă suferință sufletescă

și resignațiune! M'amū lāsatu sē mē conducā diavolulū, pentru ca sē o māngāi și sē-i alungū tristețā, der în sfirșitū mē pomeneamū, că totū farmeculū se afla numai în fantasia mea; atunci, privindu-o mai de apōpe, mē convingeamū, că era o femeie ca tōte femeile, care cu ochii sēi ageri, în cari vedeamū duiōșā, numēra gāurile dela ciorapulū, ce-lū impletia, sēu în dosulū frunții ei înorate de māhnire, se gāndia, ce sē comande sē i-se gātēscă de cinā.” Elū urmāria aceste idei, pentru ca însuși pe sine sē se pedepsescă cu ironiā și sē alunge sentimentulū delicatū de asērā, care astāđi i-se pāra o nebuniā. Cufundatū în gāndiri, se apropiase de oglindă și cetise cārtile de visitā, ce erau acolo. Atunci îi veni în mână unū biletū, care anunța logodirea lui Faldner. Elū ceti cuvintele următōre: „Baronulū F. de Faldner cu mirēsa sa Iosefa de Tannensee.”

„De Tannensee?” Ca unū fulgerū îi luminā numele acesta asemēnarea întunecatā, ce o aflase între soția amicului sēu și între scumpulū sēu tablou. „Cum? sē fiă ore fiica acelei Laure, pe care o

an frecventată școala numai 480, și patru sute optzeci, și 1073 au rămas fără nici o instrucțiune. Și apoi și cei ce au frecventată școala, ce progresu voru fi făcutu, — vai de elu! Și etă pentru ce: precum sunt informatu, cu proxima visitațiune școlastică, făcută de către Dlă protopopu prin mijlocul lui Ocotovre a anului curentu, nicăiri afară de Abrudă, nu a aflatu ordine. Așa în Buciumșesa, deși cursul școlasticu se începuse, docentele era dusu de acasă, școala era golă; în Roșia numai cu o și mai înainte sosise învățătorul nou denumitu și chiar se făceau inscrierile; erau inscriși abia vre-o șese-spre-șecele elevi; în Câmpeni, când a sositu protopopul pe la 3 ore p. m. a aflatu școala golă, ér învățătorul era dusu în povești la o persoană vecină; inscriși în matricolă erau 5 prunci. În Bistra, ce e drept, a sositu pe înserate, dér vre-unu numărú însemnatu de prunci nu era inscrișu nici aici. În Mușca cursul școlasticu nu era începutu, și i-s'a spusu, că acolo cursulú ține cam 4 luni.

Să nu cređă cineva, că aceste efecte dureroșe ar proveni din negligența crasă a părinților; nici decătă, ci din prea puținul zelu al factoriloru chiamați în primul locu a aduce în ordine aceste afaceri. Spre exemplu: înainte de anul 1885 chiar așa era starea învățământului în Câmpeni, precum este adă. Atunci s'a întâmplatu să fiă pensionatu fostul învățător și în locul lui a fostu denumitu ca învățătoru unu preotă tinăru, absolventu al facultății teologice din Pesta. Sórtea l'a lovitú pe acesta cu docentura din Câmpeni, nu pentru-că ar fi avutú calificațiune defectuoșă, deórece pe lângă cursul teologicu, ascultase la facultatea de filosofă și era pregătitu pentru cariera profesorală, ci pentru-că în contra consiliului mai mariloru săi, de a nu se căsători séu celú puținú a-și amăna căsătoria, s'a cununatu cu o fată seracă de preotă. Spre espiarea pécate-lorú (!), a fostu trimisú dascălu în Câmpeni; dér elú așa și-a împlinitú chiama-re a aici, încătú nu numai prunciu Câmpenariloru de ambe confesiunile ilú grămădiau, ci chiar și de prin Vidra și Certegea, așa că nu mai încăpeau în șoolă. La unu anú după acestea, amintitulú preotă-învățătoru a fostu promovatu ca parochu în una din cele mai bune parochii din părțile acestea, dovedindú prin acésta Veneratulú Ordinariatú, că precum scie să fiă justú, când pedepsece, astfelú și grațiosú când remuneréză. În locul lui a fostu denumitu altú preotă-învățătoru, carele cu timpulú éráși a fostu promovatu și acum se află alú treilea preotă-învățătoru,— dér avéntulú instrucțiunei de atunci totú a scărítú și adă se află în trista stare susú descrisă. E de

însemnatú, că se denumesc aicé preotă ca învățătorú spre a fi de ajutorú parochului localú, carele și-a perdutú facultatea auđului.

Așa-déră nu indiferentismul poporului, ci defectul de zelú este cauza de-căderii instrucțiunei poporali.

Trecerea bisericeii grecesce din Brașovú

sub jurisdicțiunea episcopiei sêrbesce din Pesta și întrebarea ce a făcut' o diarulú nostru cu privire la acésta trecere într'unulú din N-rii lunei trecuté, dá prilejü fóiei sêrbesce din Zagrabia „Srbobran“ a sorie între altele: „Grecii ca să fiă siguri de comunitatea lorú bisericescă, înainte cu vre-o câteva săptămáni au abđis de superioritatea jurisdicțiunei metropoliei române asupra comunității lorú bisericesce și au rugatu pe episcopulú ortodoxú-sêrbescu Arsenie Stojkovic în St.-Andreiu, ca episcopia sêrbesca să-i primescă sub jurisdicțiunea ei, la ceea-ce Arsenie s'a și învoitu. Când au aflatú acésta Români, le-au părutú lucru nedreptú și în diarulú „Gazeta Transilvaniei“ întrebă: Cu a cui învoire și cu ce dreptú trece comunitatea bisericesca grecesca sub jurisdicțiunea sêrbesca? La acésta Sêrbii ar puté să întrebe: Cu ce dreptú și cu a cui învoire trecură Români din Mehala, din Satú-Chinezú și din Fabriculú-Timișorei sub jurisdicțiunea românesca și au părăsit' o pe cea sêrbesca.“

Confrații noștri dela „Srbobran“ nu facú o asemănare potrivită și justă, căci alta este cestiunea despărțirii ierarhice a Românilorú de către Sêrbii în Banatú, unde Români suntú compoți și unde suntú episcopii române, și cu totul alta este cestiunea, decă o fórté mică comunitate bisericesca ortodoxă cu totulú izolată și care după pretinsa ei naționalitate (grecesca) nu aparține nici unei biserice naționale, — se cuvine să fiă scósa de sub jurisdicțiunea metropoliei ortodoxe, pe a cărei teritorú se află și sub care a statú de unú vécu și mai bine. Ar mai merge cum ar mai merge, decă acésta comunitate ar fi sêrbesca, dér și atunci s'ar puté cu greu cuprinde, ca să fiă administrată dela Pesta, când se află Metropoliá ortodoxă în Sibiu. Ce ar dice „Srbobran“, decă de pildă noi amú pretinde, ca cele 1—2 comune românesce, ce se află în Slavonia, să fiă supuse jurisdicțiunei metropoliei dela Sibiu. Si totuși acésta ar păré lucru multú mai îndreptățitu, decătú trecerea comunității bisericesce grecesce din Brașovú sub jurisdicțiunea episcopului sêrbesce din Pesta.

Reuniunea școlară germană din Berlinú.

Reuniunea școlară germană din Berlinú (Schulverein), după cum spune revista ei „Mittheilungen“, de unú timpú înóoce regreséză. „Regresulú acesta — scrie numita revistă — și are isvorulú în diferite cauze: în fórté multe locuri se cređuse, că prin apropierea guvernului de Germani se va fi deláturatú lipsa conaționalilorú germani din Austria, de pe teritorul de limbă ce forméză o insulă între alte elemente, că mai cu sémă în Boemia prin pactulú încercatú devine de prisosú spriginirea comunelorú germane amenințate și că acolo, unde Germanii mai au încă lipsă de unú spriginú, numai reuniunea școlară din Viena îi va puté ajuta. Pentru a aduce reuniunea școlară la înălțimea de mai înainte, trebuie a câștiga oratorii ambulanti și să-i trimită în tóte orașele, unde a existatú vre-odată o grupă locală, séu unde se vorú puté găsi pentru acésta numărulú necesarú de membri.

În anulú 1890, a avutú numai presidiulú centralu unú venitú de 30,299 mărci și afară de aceea o avere cam de 16,300 de mărci. Pentru ajutore s'au încuviințatú și s'au plătitú 14,387 mărci; s'au trimisú ajutore în Ungaria, Transilvania și Croația 3,734 mărci, în Cisleitania 8,862 mărci, în alte țeri europene 1,395 mărci și în țerile transmarine 600 mărci.

Pentru stipendii s'au încuviințatú 3,860 mărci, pentru bibliotecá 3,049 mărci. Afară de aceea și singuraticele filiale și grupe locale au mai trimisú ajutore în valóre de 54,000 mărci. Numai în Boemia d. e. s'au trimisú 17,000 de mărci, la Galiția 3,700 mărci, în Ardeal 11,700 mărci, în Tirolú 6,200 mărci, la Sofia în Bulgaria 1,900 mărci, la Samoa 2 900 mărci etc. etc.

Dare de sémă și mulțamită publică.

Alba-Iulia, 15 Noemvre 1891.
Cu ocașiunea petrecerii împreunate cu producțiune de diletanți, ce s'a aranjiatú la 27 Septemvre c. în favorulú bibliotecii școlii gr. cat. din Alba-Iulia (Măierii-Lipoveni), au încursú peste totú 71 fl. 55 cr., din carú subtragându-se spesele de 64 fl. 59 cr. resultă unú venitú curatú de 6 fl. 96 cr.
Au suprasolvitú d-nii: Alesandru Velicanú adv. 1 fl., Doroteiu Cimbulea asesorú orf. în pensiuene 1 fl., Nicolau Munteanu amplotatú 1 fl., Albert Vinzeze măcelariu 50 cr., toți din Alba-Iulia. Ofertú amú primitú dela M. O. D. Georgiu Totoianu, parochú și prot. on. în Chișfalău 1 fl.
Subscriși, în numele comitetului, exprimámú acestorú domni sincera noastră mulțamită.
Ioanú Botta, casarú. Basiliu Ilișiu, învățătorú.

Cununiă. D-lú Simionú Marcúși d-ra Emilia Roșca se vorú cununa Duminecá în 22 Nov. n. c. în biserica gr. cat. din Alba-Iulia. — Să fiă în césú cu norocú!

DIVERSE.

Bandiții în Turcia. Diarulú „Salpings“ (Trompeta) din Lariza anunță, că nisce bandiți au rápitú deunáđi pe ficia unui grec bogatú și cerurá pentru răscompărarea ei 5000 de lire otomane. Banda compusă din 24 de tâlhari, era comandată de căpitanul Karanastasié. Tatál victimei nufú în stare să plătescá decăt 1000 de lire, dér bandiții refusarú să primescă acésta sumă și amenințarú, decă nu vorú primi suma cerutá vorú impușca pe prisionieră. De atunci a trecutú terminulú hotărítú, fără ca greculú să fi plătitú suma de răscompărare. E témă, că bandiții și-au împlinitú amenințarea și că au omoritú pe nenorocita căđutá în mânilorú.

Unú escrocú ca călugărú. Serviciulú de siguranță din Parisú caută în momentul de față pe unú fórté îndemánaticú cavaleru de industriá, autorulú unui însemnatú numărú de escrocherii (înșelătorii.) Acéstu individú, și-că se numesc Cauby, se presenta îmbrăcat în rasă călugăresca pe la comerțianți mai ales pe la fabricanții de articule religioșe și făcea cumpărări importante; când însă cei visitați se duceau să-și primescă suma provédutá în facturá de adresa dată de falsulú călugărú, aflarú că fusese victimele unui escrocú. În timpulú de mai multe săptămáni, Cauby a locuitú și a fost hrănitú de unú hotelierú din strada Bac-Pais, și într'o bună diminiță o luá la sănétosa. La biserica din Saint-Thomas-d'Aquin, unde pretindea că-și face slujba în fiă-care și, Cauby este cu desăvêșire necunoscutú.

Deosebire practică „Acum ai unú Negru ca servitor?“ — „Da“ — „De ce-lú lași să porțe tot-déuna cravatá albă?“ — „Pentru ca să soiu unde începe capulú séu“.

Cursulú piețel Brașovú

din 17 Noemvre st. n. 1891.

Sanctote românesce	Cump. 9.33	Vând. 9.37
Argintú românesce	9.23	9.36
Napoleon-d'orú	9.54	9.85
Lire turcesce	10.48	10.53
Imperiali	9.43	9.53
Galbini	5.45	5.50
Seris. fone. „Albina“ 6%	—	—
„ „ „ 5%	—	—
Ruble rusesce	109.—	110.—
Mărci germane	57.50	58.—
Discontulú 6—8% pe anú.		

Proprietarú:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorú responsabilú interimalú:
Gregoriu Maiorú.

îubise odinișrá bunulú meu amicú Don Pedro? Decă ar fi așa, cum s'ar bucura, când îi voiú puté împărtăși soiri despre amanta lui perdată. Óre nu aflase elú în acelu tablou asemănarea amăgitóre cu verișóra sa? Óre ficia nu póte să semene mamei sale?“
Elú ascunse repede carta, când auđi că se deschide ușa; se întórse într'acolo — Iosefa întră înlăuntru. Óre îi ședea mai bine vestmântulú ei de diminiță, ce învăluia gingașá ei figurá, séu dóră lumina dălei îi era mai favorabilă, ca lumina candelabrelorú? Astăđi i-se părú multú mai drăgálașă ca aserá. Buclele ei fálăiau despletite pe frunte, aerulú prospétú de diminiță sufłase o colóre fină purpurá pe obraji ei, ea-i zimbú drăgálașú, dându-i buná diminiță, dér cu tóte acestea ochii ei triști îi dovedeau că plânsese.

13

Ea'lú rugá să se pună la mész. Ii povesti, că Faldner a plecatú călare încá în rěvârsatulú zorilorú, și că a lăsat' o pe ea, ca să-i cěră scuse; ea descrise diversele afaceri, ce avea să le în-

deplinescá elú astăđi și care-lú reținé până la améđú. „Elú are o vieșá plină de grijí și nécazurí“, díse ea, „dér credú, că afacerile acestea suntú o necesitate“.

— „Și asta se întâmplă numai în dălele acestea?“ întrebă Fróben. „Tochmai acum suntú multe de făcutú la moșia?“

„Acésta nu,“ răspunse ea, „tóte lucrurile au mersulú lorú obicnuitú, așa e elú, de când îlú cunoscú. E unú omú neobositú în lucrările sale. În primávera și véra acestui anú, n'a trecutú nici o dă, în care să nu fi fostú ocupatú.“

„Atunci trebuie că te vei fi simțitú fórté izolată,“ díse tinărul, „fiindú așa singurá la țerá și Faldner díua întrégă absentú.“

„Singurá?“ — răspunse ea cu voce tremurátóre și se plecá într'o parte a mesei, ér Fróben văđú în oglindă, cum i se convulsionarú buzele de durere. — „Singurá! Nu! Dór amintirea cercoetéză pe cei isolați și —“ continuá ea când să zimbescá, „cređi, că femeia casei n'are multá grijá și lucru într'o așa mare economiá? Acésta nu va să díoă

a fi izolata, nici nu trebuie să fiă.“

„Nu trebuie să fiă? Sêrmano! — își gândi Fróben, inima îi interđice óre visurile amintirei, carú cercoetéză în singurátate, séu dóră asprulú meu amicú își interđice să fi izolată? În tonulú cu care rostise acele cuvinte, se exprima ceva ce era în contrastú cu surisulú ei.“

„Și totuși,“ continuá elú, pentru a da sentimentelorú sale și vorbelorú ei o altă direcțiune, „și totuși se pare, că femeile suntú dela naturá destinate pentru liniște și singurátate, celú puținú la acele popóre, carú aveau în genere cei mai plăcuți bărbați, femeia era mai multú țermurítá în odaia ei, așa era la Romani și Greci, ba chiar și în evulú mediu.“

„N'así fi cređutú, că tocmai D-ta să aducí aceste exemple,“ răspunse Iosefina, pe când ochii ei îlú priveau în modú esaminatorú. „Crede-mi, Fróben, fiă-care femeia, chiar și cea mai de josú cunóscé îndată pe bărbatú mai înainte de a fi informatá despre raporturile sale, decă elú a trăitú multú timpú în societate cu femei, orí nu. Și lucrulú netăgăduitú, că zace ceva în asemenea so-

cietăți, ceva ce dá acelu tactú finú, acelu sentimentú delicatú, de a alege în conversațiune aceea, ce mai multú cores-punde caracterului nostru: unú gradú de culturá, care de altmintrelea nu trebuie să lipsescá nici unui bărbatú. Acésta nu mi-o poți contesta cu atâtú mai puținú“, adaugá ea, „cu câtú d-ta ai să mulțamesci o mare parte a culturai D-tale sexului meu.“

„E ceva adevératú în acésta,“ observá tinărul, „și adecă acésta din urmă îți-o concedú, că femeile au influințatú mai puținú asupra modului meu de gândire, decătú asupra modului, de a exprima cele gândite. Relațiunile mele mă constringú, ca în timpulú din urmă să tráescú multú în lumea mare și adecă în cercurile damelorú. Dér chiar în cercurile acestea numai acum suntú în clarú, câtú de puținú se potrivescú femeile în, vieța acésta mărétá de lumea mare, séu să mă exprimú altcum, unú numărú mai micú de femei.“

(Va urma).

Cursul la bursa din Viena

Table with financial data including gold and silver prices, exchange rates for various currencies, and interest rates.

Brassó vármegye főispánjától.

Sz. 566/1891.

Pályázati hirdetés.

A kormányzatom alatt álló Brassó-vármegyében nyugdíjazás következtében megüresült útmesteri állásra, mely évi 400 forint fizetés 100 forint lakbér 281 frt 47 kr. utazási átalány és 8 forint iroda átalány élvezetével van egybekötve, az 1890 évi I t. cz. 17 §-a alapján ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állásra folyamodók felhivatnak, szabályszerűen felszerelt kérelmüket hozzámmal folyó évi december hó 15-éig benyújtani.

Kelt Brassóban, 1891 évi november hó 14-én.

Maurer Mihály s. k. főispán.

710,3—2.

O specialitate necomparabilă

între toate apele minerale alcalin-acide din monarhia și străinătate este

apa minerală de

„RÉPÁT“

care în urma compoziției pre-ferice a părților sale minerale și a conținutului extraordinar în acid-carbonic se bucură de o valoare medicinală foarte mare și de un renume universal neîntrecut.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se întrebunțează ca medicament cu cele mai strălucite succese în contra conturbărilor de mistuire, în contra stărilor catarhalice a stomacului și a organelor respirătoare, în contra maladiilor rinichilor și a beșicii etc., are un efect admirabil la secrețiunea udatului și este recunoscut ca remediul salvator neprețuit.

Cel mai curat și binefacător produs natural.

Ca borviză adică beută cu vin.

nu se poate compara această apă eselență cu nici o altă apă minerală a continentului.

Sampagnul apelor minerale.

Conform ordonanței înaltului ministru de interne No. 5891/VIII din anul 1890, apa minerală de Répát este supravegheată ca apă medicinală după prescripțiile legilor sanitare.

Veritabilitatea apei se constată prin aceea, că dopul sticlei trebuie să fie însemnat cu: „K-Imper Répát“. Deci să rog a se observa această spre evitarea falsificărilor prin alte ape inferioare.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se găsește în calitate proaspătă și veritabilă în depositul subsemnatului; asemenea și în farmacii, în cele mai multe băcării și în toate birturile mai notabile.

Cu totă stima

Administrațiunea isvorului

Josef György,

Brașov, Strada Michail Weiss (ulița poștei) No. 12.

662,50—47

Univ. Med.

Dr. Carol Flechtenmacher

se va muta cu locuința începând de la 1 Decembrie st. n. 1891 încolo în

Cetate, piața mare, colțul dela Târgul Pómelor Nr. 18, etagiul I.

(Désupra prăvăliei lui Demeter Eremias, Nepoții)

Intrarea din strada Hirscher Nr. 2.

Ordinează, afară de Dumineci și sărbători, în toate zilele dela 11½ până la 12½ din zi.

698,11—4.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvre 1891.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, B.-Pesta-Arad-Teius, etc.), train numbers, and departure/arrival times.